

Verder lezen

www.europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/consultation_eqf_en.pdf
 Europese site Consultatie Europees kwalificatieraamwerk

Europese samenwerking

www.europa.eu.int/comm/education/policies/educ/higher/higher_en.html
 Europese samenwerking in het hoger onderwijs

www.bologna-bergen2005.no

Het Bologna proces online.
 Hier zijn ook de afspraken over kwaliteitsborging en het kwalificatieraamwerk voor het hoger onderwijs te vinden.

www.europa.eu.int/comm/education/policies/2010/et_2010_en.html

Europese samenwerking in het beroepsonderwijs. Hier zijn ook de afspraken te vinden over kwaliteitsborging en erkenning van informeel en non-formeel leren.

Ondersteunende instrumenten voor de individuele burger

www.europa.eu.int/ploteus

Ploteus website voor leermogelijkheden in Europa

www.europass.nl

Op deze Europass website is informatie te vinden over de 5 documenten die samen Europass vormen:

- curriculum vitae
- taalpaspoort
- mobiliteitspas
- diploma supplement
- certificaat supplement

Het voorstel voor een Europees kwalificatieraamwerk in één oogopslag

Wat is het Europees kwalificatieraamwerk?

Deze flyer geeft een kort overzicht van het voorgestelde raamwerk zoals de Europese Commissie dat aan de Europese lidstaten heeft voorgelegd voor commentaar.

Referentiekader

Het voorgestelde Europees kwalificatieraamwerk is een neutraal referentiekader dat uitgaat van leerresultaten en competenties. Het doel is de vergelijking van competenties van individuen tussen landen of onderwijssystemen te verbeteren. Daarnaast biedt het een kader voor de erkenning van eerder verworven competenties. De referentieniveaus bieden ook een handvat om sectorale standaarden aan te koppelen of vakspecifieke vaardigheden uit te werken op Europees niveau.

Drie elementen

Het raamwerk bestaat uit drie elementen:

- acht referentieniveaus beschreven naar kennis, vaardigheden en persoonlijke competenties;
- gemeenschappelijke procedures en principes (voor kwaliteitsborging en erkenning van eerder verworven competenties);
- ondersteunende documenten voor de individuele burger.

De onderliggende gemaakte Europese afspraken over kwaliteitszorg en erkenning van eerder verworven competenties zijn een voorwaarde voor het creëren van onderling vertrouwen. Te denken valt aan de ontwikkeling van een model voor planning, evaluatie en toetsing van systemen voor kwaliteitszorg, monitoring op nationaal of regionaal niveau en de oprichting van netwerken om de samenwerking te bevorderen op Europees niveau.

Voor erkenning van informeel en niet-formeel leren is het belangrijk dat een gelijke toegang en een gelijke behandeling van individuen kan worden gewaarborgd. Individen krijgen begeleiding, advies en informatie over het gebruikte systeem en ook de processen, procedures en criteria moeten transparant zijn. Dit alles vindt zijn weerslag in een kwaliteitszorgsysteem.

Het beoordelingsproces dient onpartijdig te verlopen. De beroepsbekwaamheid van diegenen die de beoordeling verrichten moet gegarandeerd zijn.

Colofon

Deze flyer is gemaakt in opdracht van het Ministerie van OCW voor het consultatieproces over het Europees kwalificatieraamwerk in 2005. Meer informatie: mleerintveld@cinop.nl. Uitgave: CINOP, 's-Hertogenbosch, 2005

De acht referentieniveaus van het Europese Kwalificatieraamwerk, gedefinieerd door leerresultaten

Niveau	Kennis	Vaardigheden	Persoonlijke en professionele competentie			
			(i) zelfstandigheid en verantwoordelijkheid	(ii) leercompetentie	(iii) communicatie en sociale competentie	(iv) professionele en beroepscompetentie
1	Zich algemene basiskennis herinneren	Basisvaardigheden gebruiken om eenvoudige taken uit te voeren	Werk- of studietaken uitvoeren onder rechtstreeks toezicht en blijk geven van persoonlijke doeltreffendheid in eenvoudige en stabiele contexten	Begeleiding aanvaarden bij het leren	Antwoorden op eenvoudige schriftelijke en mondelinge mededelingen. Blijk geven van een sociale rol voor zichzelf	Er blijk van geven dat men zich bewust is van de procedures om problemen op te lossen
2	Zich basiskennis van een bepaald vakgebied herinneren en deze begrijpen, de kennis beperkt zich tot feiten en hoofdideeën	Vaardigheden en kernvaardigheden ¹ gebruiken om taken uit te voeren waarbij de actie wordt beheerst door regels die routinetaken en strategieën bepalen Basismethoden, hulpmiddelen en materialen kiezen en toepassen	Een beperkte verantwoordelijkheid op zich nemen voor de verbetering van de prestaties op een werk- of studiegebied in eenvoudige en gelijkblijvende contexten en binnen vertrouwde, homogene groepen	Begeleiding zoeken voor het leren	Antwoorden op eenvoudige maar gedetailleerde schriftelijke en mondelinge mededelingen Zijn rol aanpassen aan verschillende sociale omgevingen	Problemen oplossen met behulp van de verstrekte informatie
3	Kennis toepassen op een vakgebied dat processen, technieken, materialen, instrumenten, uitrusting, terminologie en een aantal theoretische ideeën omvat	Een waaier van vakgebiedspecifieke vaardigheden aanwenden om taken uit te voeren en blijk geven van een persoonlijke interpretatie door de keuze en aanpassing van methoden, hulpmiddelen en materialen Verschillende benaderingen van taken beoordelen	De verantwoordelijkheid op zich nemen voor de voltooiing van taken en blijk geven van een zekere onafhankelijkheid op werk- of studiegebied waarin de context over het algemeen gelijkblijvend is, maar waar bij sommige factoren veranderen	De verantwoordelijkheid op zich nemen voor het eigen leren	Gedetailleerde schriftelijke en mondelinge communicatie opstellen (en beantwoorden) Verantwoordelijkheid op zich nemen voor zelfinzicht en gedrag	Problemen oplossen en daarbij gebruik maken van algemeen bekende informatiebronnen, rekening houdend met een aantal sociale problemen
4	Een brede waaier van vakgebiedspecifieke praktische en theoretische kennis gebruiken	Strategische benaderingen ontwikkelen van taken die zich in een werk- of studiecontext voordoen door gespecialiseerde kennis toe te passen en deskundige informatiebronnen te gebruiken Resultaten evalueren in termen van de gebruikte strategische benadering	Onder begeleiding zijn rol beheren in werk- of studiecontexten die gewoonlijk voorspelbaar zijn en waarin er vele factoren voorkomen die tot veranderingen leiden en sommige factoren met elkaar verbonden zijn Suggesties doen om de resultaten te verbeteren Toezicht uitoefenen over het routinewerk van anderen en een zekere mate van verantwoordelijkheid op zich nemen voor de opleiding van anderen	Blijk geven van zelfsturing bij het leren	Gedetailleerde schriftelijke en mondelinge communicatie opstellen (en beantwoorden) in niet-vertrouwde situaties Zijn gedrag veranderen op basis van zelfbegrip	Problemen oplossen door informatie uit deskundige bronnen te integreren, rekening houdend met relevante sociale en ethische problemen
5	Brede theoretische en praktische kennis aanwenden die binnen een bepaald vakgebied vaak gespecialiseerd is en er blijk van geven dat men zich bewust is van de beperkingen van de kennisbasis	Strategische en creatieve antwoorden ontwikkelen bij het zoeken naar oplossingen voor goed gedefinieerde concrete en abstracte problemen Blijk geven van de overdracht van theoretische en praktische kennis in de uitwerking van oplossingen voor problemen	Zelfstandig projecten beheren die oplossingen vereisen en waarbij er vele factoren optreden die soms op elkaar inwerken en tot onvoorspelbare veranderingen leiden Blijk geven van creativiteit in het ontwikkelen van projecten Mensen sturen en de prestaties van zichzelf en anderen kritisch bekijken. Anderen opleiden en teamprestaties tot stand brengen.	Het eigen leerproces evalueren en leerbehoeften identificeren die noodzakelijk zijn om het leerproces voort te zetten	Ideeën op een goed gestructureerde en coherente manier overbrengen aan collega's, leidinggevend en klanten met gebruikmaking van kwalitatieve en kwantitatieve informatie Een omvattend en geïnternaliseerd persoonlijk wereldbeeld tot uitdrukking brengen dat blijk geeft van betrokkenheid met anderen	Antwoorden formuleren op abstracte en concrete problemen Blijk geven van ervaring met een operationele wisselwerking binnen een gebied Oordelen vormen op basis van de kennis van relevante sociale en ethische problemen
6	Gedetailleerde theoretische en praktische kennis op een bepaald vakgebied aanwenden. Een deel van die kennis is geavanceerd op dit gebied en impliceert een kritisch inzicht in theorieën en principes	Blijk geven van de beheersing van methoden en hulpmiddelen in een complex en gespecialiseerd vakgebied en van een innovatief gebruik van de aangewende methoden Argumenten bedenken en aanhouden om problemen op te lossen	Verantwoordelijkheden op zich nemen voor het beheer van administratieve ontwerpen, middelen en teambeheer in werk- en studiecontexten die onvoorspelbaar zijn en vereisen dat complexe problemen worden opgelost wanneer vele factoren elkaar beïnvloeden Blijk geven van creativiteit in het ontwikkelen van projecten en initiatief tonen in beheersprocessen die de opleiding van anderen omvatten om teamprestaties tot stand te brengen	Constant het eigen leerproces evalueren en de leerbehoeften identificeren	Ideeën, problemen en oplossingen aan zowel een gespecialiseerd als een niet-gespecialiseerd publiek medelen en daarbij gebruik maken van een waaier van technieken die kwalitatieve en kwantitatieve informatie impliceren Een omvattend en geïnternaliseerd wereldbeeld tot uitdrukking brengen dat blijk geeft van solidariteit met anderen	Op een bepaald gebied relevante gegevens verzamelen en interpreteren om problemen op te lossen Blijk geven van ervaring met een operationele wisselwerking binnen een complexe omgeving Oordelen vormen op basis van sociale en ethische problemen die zich in de werk- of studiecontext voordoen
7	Bijzonder gespecialiseerde theoretische en praktische kennis aanwenden, die ten dele zeer geavanceerd is op het betreffende vakgebied. Deze kennis vormt de basis voor originaliteit bij de ontwikkeling en/of de toepassing van ideeën Blijk geven van een kritisch bewustzijn van kennisproblemen op het betreffende vakgebied en op het raakvlak tussen verschillende vakgebieden	Een op onderzoek gebaseerde diagnose uitwerken voor problemen door kennis uit nieuwe of interdisciplinaire vakgebieden te integreren en oordelen vormen op basis van onvolledige of beperkte informatie Nieuwe vaardigheden ontwikkelen als antwoord op nieuwe kennis en technieken	Blijk geven van leiderschap en innovatie in werk- en studiecontexten die niet vertrouwd, complex en onvoorspelbaar zijn en die vereisen dat problemen worden opgelost die vele op elkaar inwerkende factoren impliceren Strategische prestaties van teams kritisch bekijken.	Blijk geven van zelfstandigheid in het sturen van een leerproces en van inzicht op hoog niveau in leerprocessen	Projectresultaten, methoden en de onderliggende grondgedachte aan een publiek van specialisten en niet-specialisten medelen, gebruik makend van de passende technieken Sociale normen en verhoudingen kritisch onderzoeken en overdenken en acties ondernemen om deze te veranderen	Problemen oplossen door complexe kennisbronnen te integreren die soms onvolledig zijn en in nieuwe en niet vertrouwde contexten optreden Blijk geven van ervaring met een operationele wisselwerking in het beheren van verandering binnen een complexe omgeving Antwoorden op sociale, wetenschappelijke en ethische problemen die zich in de werk- of studiecontext voordoen
8	Gespecialiseerde kennis aanwenden om nieuwe en complexe ideeën kritisch te analyseren, te evalueren en te synthetiseren die op een bepaald vakgebied het meest geavanceerd zijn Bestaande kennis en/of beroeps- praktijk binnen een bepaald vakgebied of op het raakvlak tussen verschillende vakgebieden uitbreiden of herdefiniëren	Projecten die tot nieuwe kennis en nieuwe procedureoplossingen leiden onderzoeken, uitwerken, ontwerpen, uitvoeren en aanpassen	Blijk geven van een grote mate van leiderschap, innovatie en zelfstandigheid in werk- en studiecontexten die niet vertrouwd zijn en vereisen dat problemen worden opgelost die vele op elkaar inwerkende factoren impliceren	Blijk geven van capaciteiten voor de aanhoudende betrokkenheid bij de ontwikkeling van nieuwe ideeën of processen en van een inzicht op hoog niveau in leerprocessen	Op een gezaghebbende manier communiceren door kritisch in dialoog te treden met collega's in een gespecialiseerde omgeving Sociale normen en verhoudingen kritisch onderzoeken en overdenken en acties doen ondernemen om deze te veranderen	Een kritische analyse, evaluatie en synthese uitvoeren van nieuwe en complexe ideeën en overgaan tot een strategische besluitvorming op basis van deze processen Blijk geven van ervaring met een operationele wisselwerking met strategische besluitvormingscapaciteit binnen een complexe omgeving Sociale en ethische vooruitgang bevorderen door middel van acties

¹ <http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/basic2004.pdf>